

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ NGỌC BÍCH

QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI LIÊN ĐOÀN
ĐỊA CHẤT ĐÔNG BẮC

Ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. Trần Thị Nhung

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn “*Quản lý tài chính tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc*” là trung thực và là kết quả nghiên cứu của riêng tôi.

Các tài liệu, số liệu sử dụng trong luận văn do Liên đoàn Địa chất Đông Bắc cung cấp và do cá nhân tôi thu thập từ các báo cáo tài chính tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc, các kết quả nghiên cứu có liên quan đến đề tài đã được công bố. Các trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 06 năm 2018

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Ngọc Bích

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài “*Quản lý tài chính tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc*” tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Lãnh đạo Liên đoàn Địa chất Đông Bắc đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình nghiên cứu và hoàn thiện luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của giảng viên hướng dẫn TS. Trần Thị Nhung.

Tôi xin chân thành cảm ơn Lãnh đạo các đơn vị trực thuộc Liên đoàn, các phòng ban chuyên môn và đặc biệt là các cán bộ phòng Kế hoạch, phòng Kế toán - Thống kê trong quá trình thực hiện luận văn đã cộng tác và giúp đỡ tôi trong quá trình cung cấp tài liệu và điều tra số liệu.

Tôi xin cảm ơn sự động viên, giúp đỡ của bạn bè và gia đình đã giúp tôi thực hiện luận văn này.

Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả sự giúp đỡ quý báu đã giúp tôi hoàn thành luận văn.

Thái Nguyên, tháng 06 năm 2018

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Ngọc Bích

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	4
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	4
4. Những đóng góp chủ yếu của luận văn.....	4
5. Tổng quan nghiên cứu.....	5
6. Kết cấu của luận văn	7
Chương 1: CƠ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI CÁC ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP CÔNG LẬP	8
1.1. Cơ sở lý luận	8
1.1.1. Đơn vị sự nghiệp công lập	8
1.1.2. Quản lý tài chính tại các đơn vị sự nghiệp công lập.....	13
1.2. Nội dung quản lý hoạt động tài chính tại các đơn vị sự nghiệp công lập.....	17
1.2.1. Công tác xây dựng kế hoạch quản lý tài chính	17
1.2.2. Công tác quản lý tài chính tại đơn vị sự nghiệp công lập.....	18
1.2.3. Công tác kiểm tra, thanh tra quản lý tài chính tại đơn vị sự nghiệp công lập	26
1.3. Các yếu tố chủ yếu ảnh hưởng đến quản lý tài chính trong đơn vị sự nghiệp công lập.....	29
1.3.1. Yếu tố khách quan.....	29

1.3.2.	Yếu tố chủ quan	31
1.4.	Cơ sở thực tiễn	33
1.4.1.	Kinh nghiệm quản lý tài chính tại các đơn vị sự nghiệp trong nước....	33
1.4.2.	Bài học kinh nghiệm đối với Liên đoàn Địa chất Đông Bắc	39
	Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	42
2.1.	Câu hỏi nghiên cứu	42
2.2.	Phương pháp nghiên cứu.....	42
2.2.1.	Phương pháp thu thập thông tin	42
2.2.2.	Phương pháp phân tích thông tin	47
2.3.	Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	47
2.3.1.	Chỉ tiêu về tài chính	47
2.3.2.	Nhóm chỉ tiêu về dự toán	48
2.3.3.	Nhóm chỉ tiêu về quyết toán ngân sách	48
	Chương 3: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI LIÊN ĐOÀN ĐỊA CHẤT ĐÔNG BẮC	49
3.1.	Khái quát quá trình hình thành, phát triển của Liên đoàn Địa chất Đông Bắc.....	49
3.1.1.	Quá trình phát triển của Liên đoàn Địa chất Đông Bắc.....	49
3.1.2.	Vị trí, chức năng, nhiệm vụ của của Liên đoàn Địa chất Đông Bắc.....	50
3.1.3.	Xây dựng bộ máy quản lý tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc	51
3.2.	Thực trạng nội dung quản lý hoạt động tài chính tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc	56
3.2.1.	Thực trạng công tác xây dựng kế hoạch quản lý tài chính tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc	56
3.2.2.	Thực trạng công tác quản lý tài chính của Liên đoàn Địa chất Đông Bắc ...	64
3.3.3.	Thực trạng Kiểm tra, thanh tra quản lý tài chính tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc	84

3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến công tác quản lý tài chính tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc	89
3.3.1. Yếu tố khách quan.....	89
3.3.2. Yếu tố chủ quan	92
3.4. Đánh giá kết quả thực hiện quản lý tài chính tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc.....	94
3.4.1. Những kết quả đạt được	94
3.4.2. Hạn chế và nguyên nhân	96
Chương 4: GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ TÀI CHÍNH TẠI LIÊN ĐOÀN ĐỊA CHẤT ĐÔNG BẮC	99
4.1. Mục tiêu và định hướng phát triển của Liên đoàn Địa chất Đông Bắc ...	99
4.1.1. Mục tiêu phát triển	99
4.1.2. Định hướng phát triển	99
4.2. Giải pháp hoàn thiện quản lý tài chính tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc ..	103
4.2.1. Tăng cường thực hiện cơ chế tự chủ tài chính.....	103
4.2.2. Hoàn thiện công tác lập dự toán.....	105
4.2.3. Hoàn thiện quản lý chi tiêu và xây dựng quy chế chi tiêu nội bộ.....	106
4.2.4. Nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ.....	107
4.2.5. Hoàn thiện công tác kiểm tra, thanh tra, kiểm soát nội bộ	108
4.3. Một số kiến nghị.....	109
4.3.1. Về phía Bộ tài chính.....	109
4.3.2. Kiến nghị với Tổng cục Địa chất và Khoáng Sản Việt Nam.....	110
KẾT LUẬN	112
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	113
PHỤ LỤC: PHIẾU ĐIỀU TRA	115

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Nguyên nghĩa	Chữ viết tắt
Báo cáo tài chính	BCTC
Đề án	ĐA
Đơn vị sự nghiệp	ĐVSN
Địa chất Đông Bắc	ĐCĐB
Địa chất và Khoáng Sản	ĐC&KS
Hợp đồng	HĐ
Hoạt động sự nghiệp	HĐSN
Ngân sách nhà nước	NSNN
Nguồn vốn Ngân sách	NVNS
Kho bạc Nhà nước	KBNN
Sản xuất kinh doanh	SXKD
Sự nghiệp công lập	SNCL
Tài nguyên và Môi trường	TN&MT

DANH MỤC BẢNG

Bảng 2.1: Kết quả lựa chọn số điều tra	44
Bảng 2.2: Bảng Thang đo Likert 5	46
Bảng 2.3: Bảng Thang đo Likert 5	46
Bảng 3.1: Bảng tổng hợp kế hoạch nhiệm vụ, dự án chuyên môn	60
Bảng 3.2: Bảng tổng hợp kế hoạch nhiệm vụ giao cho các Đơn vị trực thuộc, Tổ Đội Đề Án tại Liên đoàn Địa Chất Đông Bắc.....	62
Bảng 3.3: Đánh giá công tác xây dựng kế hoạch quản lý tài chính	63
Bảng 3.4: Một số công trình, đề án địa chất của Liên đoàn Địa chất Đông Bắc trong giai đoạn 2015 -2017.....	66
Bảng 3.5: Tổng hợp báo cáo thu, chi hoạt động sự nghiệp và hoạt động sản xuất kinh doanh giai đoạn 2015-2017 tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc	68
Bảng 3.6: Đánh giá thực trạng công tác lập dự toán.....	73
Bảng 3.7: Bảng tổng hợp dự toán sử dụng giai đoạn 2015-2017 tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc.....	77
Bảng 3.8: Đánh giá thực trạng công tác chấp hành dự toán	79
Bảng 3.9: Báo cáo quyết toán ngân sách giai đoạn 2015-2017	82
Bảng 3.10: Đánh giá thực trạng công tác quyết toán thu chi	84
Bảng 3.11: Tổng hợp số phải nộp vào NSNN theo kiến nghị của cấp trên tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc.....	86
Bảng 3.12: Đánh giá công tác Kiểm tra thanh tra quản lý tài chính	88
Bảng 3.13: Đánh giá mức độ ảnh hưởng của chế độ chính sách Nhà nước	89
Bảng 3.14: Đánh giá mức độ ảnh hưởng của cơ chế quản lý tài chính.....	91
Bảng 3.15: Đánh giá mức độ ảnh hưởng của trình độ cán bộ quản lý tài chính.....	93
Bảng 3.16: Đánh giá mức độ ảnh hưởng của hệ thống kiểm soát nội bộ	94

DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

Sơ đồ 1.1: Phương pháp lập dự toán trên cơ sở quá khứ	21
Sơ đồ 1.2: Phương pháp lập dự toán không dựa trên cơ sở quá khứ	22
Sơ đồ 3.1 : Tổ chức bộ máy tại Liên đoàn địa chất Đông bắc	55
Sơ đồ 3.2: Sơ đồ trình tự xây dựng kế hoạch	59
Sơ đồ 3.3: Quy trình lập, giao dự toán ngân sách Nhà nước tại Liên đoàn Địa chất Đông Bắc	72
Biểu đồ 3.1: Cơ cấu nguồn tài chính Liên đoàn ĐCĐB giai đoạn 2015-2017 ...	65

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Nền kinh tế Việt Nam đang ngày một phát triển và hoàn thiện hơn đem lại những lợi ích thiết thực cho từng người dân cũng như cả xã hội. Việc đổi mới tổ chức, nâng cao chất lượng dịch vụ và hiệu quả hoạt động của các đơn vị sự nghiệp công lập (SNCL) là hết sức cần thiết, có ý nghĩa chính trị, kinh tế, văn hoá, xã hội, nhân văn hết sức sâu sắc, góp phần vào sự nghiệp phát triển đất nước nhanh và bền vững theo định hướng xã hội chủ nghĩa.

Cùng với sự phát triển nói chung của các loại hình kinh tế, công tác quản lý tài chính các đơn vị SNCL ở Việt Nam đang từng bước được cải cách và đổi mới trên nhiều phương diện nhằm nâng cao hiệu quả. Việc quản lý tài chính góp phần quản lý chặt chẽ các nguồn thu từ ngân sách nhà nước (NSNN), từ hoạt động sản xuất kinh doanh (SXKD) của đơn vị, trên cơ sở đó đánh giá được hiệu quả hoạt động của đơn vị. Bên cạnh đó, công tác quản lý tài chính cũng góp phần tạo khuôn khổ chi tiêu phù hợp với tình hình tài chính, làm cơ sở cho việc hạch toán kế toán tại đơn vị; Đảm bảo được nguồn tài chính cho hoạt động của đơn vị, từ đó đưa ra những kế hoạch, định hướng phát triển cho phù hợp với từng giai đoạn của sự phát triển. Ngoài ra, việc quản lý tài chính cũng giúp cho các khoản chi được thực hiện theo đúng kế hoạch, đạt hiệu quả hoạt động cao đồng thời tiết kiệm chi phí, tạo điều kiện để tăng thu nhập cho cán bộ nhân viên, phát huy tính chủ động, sáng tạo, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

Từ khi Nghị định số 43/2006/NĐ-CP ngày 25/4/2006 của Chính phủ quy định quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm về thực hiện nhiệm vụ, tổ chức bộ máy, biên chế và tài chính đối với đơn vị sự nghiệp công lập được triển khai đã tạo ra sự đột phá từ tư duy đến hành động trong việc huy động các nguồn lực xã hội để phát triển hoạt động sự nghiệp, tăng cường phân cấp và mở rộng quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm đối với các đơn vị SNCL. Tuy đã đạt được